

Sosyolojik huzurun anahtarı: Akıl - Kalp - Vicdan Birlikteliği

Taha Çağlaroğlu

Özet

Günümüz insanının en büyük problemlerinden biri hayata bakışta ve yaşayışta meydana gelen parçalanmışlıktır. Bu durum adeta bir kaos oluşturmuş; eğitim, sanat, ekonomi ve sosyolojik alanlarda fertlerin iç huzurunu zedelemiş, toplumsal bir ahenksizlik her yere hakim olmuştur. Modern zamanların bu problemine karşı kalp, akıl ve vicdan birlikteliğini bir orkestraya dönüştüren Medresetüzzehra bir çözüm önerisi olarak anlaşılmalı beklemektedir. Bu yazı bu çabayı ifade etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Medresetüzzehra, eğitim, akıl-kalp- vicdan birlikteliği, huzur, İttihad-ı İslam

Modern vakitlerin, ahirzaman söylemlerinin insanımıza vurduğu en büyük darbelerden biri, hayata bakışta ve yaşayışta meydana gelen parçalanmışlıktır. Dinin dünya işlerinden apayrı olduğu argümanı ile ortaya çıkan bu kaos; eğitim, sanat, ekonomi ve her türlü sosyolojik alanda bir çelişki yumağı olarak kendisini göstermiş ve bireyin iç huzurunu zedelemiş, 'çarşı pazarı gül' olmaktan çıkarmıştır. Evde, iş yerinde, okulda başka başka düşünen ve davranan insan tipi, gönül ve akıl dünyası, akıl ile vicdanı arasında bir armoni, bir müzik oluşturamamış, 'sesi ve feryadı gül' olan ortamın hoş sedasını susturmuştur. İnsanı çelişki ve çatışmaların ördüğü bir yaşam biçimine sürükleyerek ahenksizliğin tam da ortasına düşürmüştür. Medresetüzzehra müziği, bu problemlere kesin çözüm getiren ve "Her şey, Allah'a

*İnsanın ortaya
koyduğu belâgat,
kâinattaki
ses ve müzik
armonisinin
oluşturduğu
belagati hem fark
etmeli hem de
kelam itibarıyla
bu muhteşem
müziğin kodlarını
taklit etmelidir.*

aittir.” ilkesini kalp, akıl ve vicdan ekseninde bir orkestraya dönüştüren bir armonidir.

İlk insanla ilk söz; ilk ayetle ilk ses, insanlığın kendi ruhunda aradığı hakikatlere işaretlerdir. Ruhun huzuru, ancak kâinata yerleştirilmiş müziği tespit ve içselleştirmekle mümkündür.

Kâinattaki olayların cilveleri altında, mahlûkat çalkanmakta, gaflet ehlinin kulaklarına firak ve zevâl çılgınlıkları; hidayet ehlinin kulaklarına zikir ve tesbih sesleri dağıtmaktadır. İşte Medresetüzzehra'nın çıkış noktası, bence buradadır: F Irak ve zeval çılgınlıklarını değil zikir ve tesbih seslerini duyurmak.

Yer ve gökler Rabbi tarafından sürekli konuşurulan kâinattaki hareket, değişim ve dönüşüm, birer kelimedir; tesbih kelimeleridir. Koca kâinatı bir mûsikî, bir fonograf hükmünde yaratan Allah, yeryüzünü, canlıları ve özellikle insanın başını bir Rabbâni fonograf tarzında yapmıştır. İnsanın ve bilhassa 'insan kafasının' en önemli sırrı - öne çıkan vasfı, güzelliği- 'insan kafasındaki nutuk yeteneğidir. Rahman süresinde (4. Âyet) , insana ihsan edilen nimetler arasında 'beyanın, çok özel bir nimet olarak 'öne çıkarıldığı' görünmektedir. Sosyal bütünleşme açısından beyan ve belagat, önemli bir işleve sahiptir.

İnsanın ortaya koyduğu belâgat, kâinattaki ses ve müzik armonisinin oluşturduğu belagati hem fark etmeli hem de kelam itibarıyla bu muhteşem müziğin kodlarını taklit etmelidir. İnsan, hayal sanatıyla tabiatın öğrencisi, saklı bahçelerin izsüreni olmalıdır.

Medresetüzzehra eğitimi (akıl-kalp-vicdan orkestrası) ; güneşin bizlerle konuştuğunu, bize merhaba, hoş teşrif ettiniz dediğini, ay, yıldız ve denizlerin kendilerine özgü bir dille merhaba dediğini, “Bizi tanımaz mısınız?” diye hitap ettiğini, “Hiç de üzülmeğiniz, bizden sıkılmayınız.” diye seslendiklerini fark ettiren, bulutları, çiçekleri yoldaş eyleyen bir eğitimidir. Kuşlar, ya bir nimetin lezzeti ya da bir rahmetin inişini alkışladıkları için söylerler.

Akşamı 'evi sevgiliye saran çiçekçi' (Sezai Karakoç) olarak gören; havadaki demdemeyi, kuşlardaki civciveyi, yağmurdaki zemzemeyi, denizdeki gangamayı, ra'dlardaki rakrakayı, taşlardaki tıktıkayı anlamlı bulan, gün batımını da müzik olarak algılayan bir bilinçtir Medresetüzzehra.

Bütün fitri sesleri, bir kâinat orkestrası olarak algılayabilmek, âlemden gelen manevi nidaları, rüzgârların terennümlerini, ıslık ve şakımaları, yağmurların ve kuşların Rabbani tesbihatlarını iman nuru ile işitebilmek, akleden kalbin vicdani kubbelerinde mümkün olabilir. Bu bağlamda en temel argümanlardan biri olan bülbül ve gül istiaresini sosyolojik ve psikolojik düzlemde bir mutluluk bağı olarak düşünebiliriz. Hayvanların bitkilere karşı şiddetli münasebetinin, aşk derecesine varan ihtiyacının beyanı, bülbülün gülle konuşmasında ve ona dertlerini dökmesinde sembolik anlam kazanmıştır. Bütün hayvanların hazin nağmeleri, aslında lâtif teşekkür ve coşkudur. Yaşama sevinci, işte bu tatlı sözlü hatiplerin mesajlarında saklıdır; yıldızların nurefşan bülbülleri de bizi bu müziğe çağırır.

Medresetüzzehra eğitimi (akıl-kalp-vicdan orkestrası) ; İlahî bir musiki dairesi hükmündeki kâinatın türlü türlü seslerle kalplere hüznlerden ve Rabbani aşklardan izler düşürdüğüne, ruhları nurani âlemlere götürdüğü-

ne şahit kılan bir eğitimidir. Küfrün kâinattaki leziz, manevi, yüksek sesleri matem seslerine dönüştürdüğünü, insanı ebedi yetimliklere ve sonsuz gurbetlere attığını duyumsatır.

Güneş, yağmur, su, ziya; çiçeklerde hayattır, bitkilerde terbiye ve gelişmedir, pis şeylerde kötü kokudur, ölümlerde çürük kokudur. İşte medresetüzzehra; rahmet ve nimetin değerini özümseterek imanın ruhlara nasıl da hayat verdiğini hissettirir, öğretir, hikmet coşkusu verir.

Medresetüzzehra anlayışı; parlak ve mübalağalı, dengesiz sözden kaçan, hâlin gereğine, zamanın ilcaatına uygun, manevi hastalıkların teşhisine münasip, ispat ve iknaya dayanan bir sosyal huzur sistemidir.

Medrese, mektep ve tekke mensupları, fikir ve meşrep farklılıkları dolayısıyla birbirlerinden büyük ölçüde koptuğundan medreseliler, mekteplileri akide zaafi ve bidatçılıkla suçlamışlar; mektepliler, medreselileri yeni bilimlerden habersiz olmaları itibariyle eksik ve güvenilmez bulmuşlardır. Bütün bu görüş ve meşrep farklılıkları sonucunda İslâm ahlakı sarsılmış; bizi medeni terakkiden de geri bıraktırmıştır.

Bunun çaresi, Bediüzzaman'a göre üç şeydir:

* Mekteplerde dinî ilimleri hakkını vererek okutmak,

* Medreselerde lüzumsuz kalan eski hikmete/ eski felsefeye bedel öğrenilmesi gereken bazı yeni ilimleri öğretmek,

* Tekkelerde deniz gibi geniş ve engin bilgi ve kültüre sahip, ufku açık âlimler bulundurmak.¹

Bediüzzaman'ın arzuladığı, hayal ettiği Medresetüzzehra; mektep (akıl), medrese (kalp) ve tekkeyi (vicdan) bir külliye gibi birleştirecek ve bir sonsuzluk müziği olarak bu dünyada dahi mutluluk inşa edecektir.

Medresetüzzehra müziği (akıl-kalp-vicdan orkestrası); yabancılaşmanın karşısındadır. Bu yabancılaşma; fitrattan kopuşu, insanı iki cihanda mutlu kılacak bir çözümün bireysel hayattan tutunuz da sosyal hayatın her alanından kovuluşunu ifade etmektedir. İnsandaki latifelerin insana yabancılaşmasını önleme, latifeleri yerli yerinde kullanma ve eğitime çabası, iç huzura, gönül müziğine açılan yolun başlangıcıdır.

Medresetüzzehra; âhirete imanla ev, aile ve şehir hayatını öyle güzel bağdaştırıyor ki 'şefkat, karâbet, muhabbet ve sadakat'ten bahsediyor; 'yüksek ahlâk, hakiki insanîyet saadeti' diyor. 'Güzel ahlâkın esasları olan ihlâs, samimiyet, fazilet, hamiyet, fedakârlık, rıza-yı İlâhî, sevab-ı uhrevî yerine garaz, menfaat, sahtekârlık, hodgâmlık, tasannu, riya, rüşvet, aldatmak gibi hâller'in tehlikesine ve çirkinliğine vurgu yapıyor. Ruhları 'samimî hürmet, ciddî merhamet, rüşvetsiz muhabbet ve muavenet, hilesiz hizmet ve muaşeret, riyâsız ihsan ve fazilet, enaniyetsiz büyüklük ve meziyet'in güzelliğine çağırıyor.

Akıl, kalp ve vicdan birliği; eğitimde ırkçı söylemler yerine iman kardeşliğini, ayrıca insan kardeşliğini önceleyen bir yaklaşım sergiler. Din ve fen ilimlerinin birbiriyle barıştığı bir eğitim dizaynını öngörür. Buyurgan bir üslup, propaganda dili, dayatmacı bir söylem kullanmadan her düzeye göre iman ilimlerini, buna paralel olarak değerler eğitimi verilmesini esas

Medresetüzzehra anlayışı; parlak ve mübalağalı, dengesiz sözden kaçan, hâlin gereğine, zamanın ilcaatına uygun, manevi hastalıkların teşhisine münasip, ispat ve iknaya dayanan bir sosyal huzur sistemidir.

1. Nursi, *İstimaî Reçeteler*-1, s. 68-72

*Medresetüzzehra,
toplumdaki tüm
bireyler arasında
diyalog ve
etkileşimi müspet
yönde artıracak
bir maarif
sistemini ve
toplumsal yapıyı
hedefler.*

tutar; sanatın, hikâyenin, romanın, sinemanın ve tüm iletişim imkânlarının dilleriyle, ufuk açıcı bir tarzda, genç ateşpare zekâların önünde yollar açarak, evrensel boyutları ihmal etmeden güzelliklere yelken açar. Okul öncesi dönem de dâhil olmak üzere ilk ve orta öğretimde de din ve ahlâk eğitimi, her bir öğrencinin anlayabileceği bir tarzda, çoklu zekâyı esas alan bir mantıkla verir. Karakter eğitimi veya değerler eğitimi anlamındaki bu süreç, aslında ömür boyu devam edip gidecek bir süreçtir.

Medresetüzzehra ruhu, İslamî terbiyenin zedelendiğinin, zihinlerin maneviyata yabancılaştığının, kalplerin dünya hayatıyla sersemleştığinin, bu çağın insanının hırçınlaştığının, bin yıllık bir medeniyetin nasıl tahrip edilmeye çalışıldığının, bilgisayar ve internetle oluşan iletişim ve bilgi imkânlarından yararlanmanın getirdiği ortamın insanları nasıl etkilediğinin, fantastik kitapların ve filmlerin niçin çok ilgi topladığının farkındadır. Medresetüzzehra müziğinin ruhlarda inşası, ancak dinî eğitimin hangi aşamada, nasıl, hangi dozlarda verilmesi gerektiği sorununun örgün ve yaygın eğitimin en önemli meselesi olmasıyla gerçekleşebilecektir.

Gözünü sadece bu fani hayata diken, olayları yalnızca sınıf çatışmalarıyla yorumlayan, insanı kâinatın ortasında yapayalnız ve fırlatılmış zanneden, kötülük gibi görünen hadiselerin ardındaki hikmetleri okuyamayan, insanı sadece bedensel, cinsel yönüyle işleyip bu duyguları kışkırtan, her türlü tensel hazzı, ahlak dışı ilişkileri, her özeli olduğu gibi anlatan, gösteren, bu konularda hiçbir sınır tanımayan bir sanat ve eğitim anlayışı, insana verilen kalp, sır, ruh, akıl, hatta hayal ve diğer yetilerinin yüzlerini sonsuz hayata çevirme niyetinde değildir ve Medresetüzzehra'nın düşmanıdır.

Diyanet İşleri Eski Başkanı Ahmet Hamdi Bey'e yazdığı bir mektupta "Nur Risaleleri medrese malıdır." diyen Bediüzzaman, bir taraftan da münacat ve dualar okumakta; dilinden Evrad-ı Kudsiyye'yi, İsrakiye'yi, Münacat-ı Veysel Karani'yi, tazarru ve niyazı düşürmemektedir. Bir yandan Haşir Risalesi, Ene ve Zerre Risalesi, Kader Risalesi, Mucizat-ı Kur'aniye Risalesi, Yirmi İkinci Söz, On ikinci Söz gibi aklı ikna eden, ispat ve izah eden eserler kaleme alırken bir yandan da İhtiyarlar Risalesi, Hastalar Risalesi gibi duygu yoğunluğu yaşatan eserler yazıyordu. Böylece kalplerin ve akılların müziğini işaretliyordu.

Akl-kalp-vicdan çağılması, nesillere "terennüm, temaşa, hikmet" kodlamalarını keşfedecek bir müfredatla yaklaşır. Materyalist felsefe maddeci, gözlemdir, kuvvettir, cidaldır, kavgadır, unsuriyettir, nefsanî heveslerin tatminidir, beşerin ihtiyaçlarını çoğaltmaktır. Öz medeniyetimiz ise âlemi temaşa eder. Kâinata hâkim olan yardımlaşma ilkesine yaslanma ihtiyacıdır bu temaşa medeniyeti. Her şey, birbirinin imdadına koşmaktadır şu ahenk şarkısında. Birbirinin imdadına yetişmektedir yağmur ve tohum, buhar ve deniz, çekirdekler ve çiçekler.

Medresetüzzehra, toplumdaki tüm bireyler arasında diyalog ve etkileşimi müspet yönde artıracak bir maarif sistemini ve toplumsal yapıyı hedefler. Sadece başkalarına zarar vermeme tarzındaki bir özgürlük anlayışı yerine, insanın kendisine de zarar vermemesi ilkesini de içinde barındıran, aynı zamanda toplumu kucaklayıcı bir anlayışın hâkim kılınmasını amaçlar. Her bireyin farklı şahsiyet özelliği taşıdığını dikkate alarak insanın iç dünyasını

estetik yönden geliştirici eğitim modellerine başvurur. Her türlü örgün ve yaygın eğitimde “Gözün gündüze benzeyen beyazı, geceye benzeyen siyahlığıyla beraber olmazsa, göz, göz olmaz.” ilkesinden yola çıkarak fikrin nuru ile kalbin ziyasını örtüştürür, ilimde kalbin anlayış ve yönelişini de hedefler.

Sözün özü: Medresetüzzehra çağlıtısı; insanı medeniyet olarak kabullenen bir zihniyetin, fitratı nağme nağme dokuyan bir kardeşliğin, kalplere ahenk döşeyen bir derinlik ve mutluluğun adıdır. Bu müzik, iyi anlatılırsa, çağın kurtuluşu akıl-kalp-vicdan külliyelerinin şahdamarında bir şuur çağlıtısı gibi parılayacaktır.

Bediüzzaman, Münazarat’ında ‘İttihad-ı İslâm’ın tanımı’ ile bir soruya verdiği cevapta muhteşem bir toplumsal yapıyı tablolaştırır. Bu muhteşem toplumsal yapı, eğitim alanında gerçekleştirilebilse mutlu, umutlu, coşkulu, güzel ahlâkı içselleştirmiş bir nesli buluveririz karşımızda. Zaten Bediüzzaman da sözü en sonunda, bilgiye, marifete, maarife getirir.

“Eğer İslâmiyet milliyetini ve İttihad-ı İslâmın taşını ve nakşını istersen, işte bak:

- (1) Hayâ ve hamiyetten neş’et eden civanmerdâne humret;
- (2) hürmet ve merhametten tevellüd eden mâsumane tebensüm;
- (3) fesâhat ve melâhattanhasıl olan ruhânî halâvet;
- (4) aşk-ı şebabiden, şevk-i bahârîdenneş’et eden semâvî neşe;
- (5) hüzn-ü gurûbiden, ferah-ı seherîden vücuda gelen melekûtî lezzet;
- (6) hüsn-ü mücerreden, cemâl-i mücellâdan tecellî eden mukaddes ziyinet; birbiriyle imtizac edip, ondan çıkan levn-i nuranî ancak o şark ve garbın kab-ı kavseyniolankâbe-i saadetinin tâk-ı muallâsının kav-ı kuzahının elvan-ı seb’asının lâcivert levninin timsali, belki şu levnin manzarası bir derece irae edilebilir. Lâkin ittihad, cehl ile olmaz. İttihad, imtizac-ı efkârdır. İmtizac-ı efkâr, mârifetin şua-ı elektriğiyle olur.”²

Öyle bir ortam ki hayâ ve hamiyetten dolayı yüz kızarması var. Edep, namus duygusu ve bu konudaki gayretten dolayı yüzler kızarıyor. ‘Hamiyet’ kelimesi, her alandaki cehd, gayret, himmet anlamlarını da çağrıştırıyor. Üstad ‘Bir adamın kıymeti himmeti nispetindedir. Kimin himmeti milleti ise, o kimse tek başıyla küçük bir millettir. Bazılarımızdaki dikkatsizlikten ve ecnebilerin zararlı seciyelerini almamızdan, kuvvetli ve kudsi İslâmî milliyetimizle beraber, herkes ‘Nefsî, nefsi’ demekle ve milletin menfaatini düşünmemekle, menfaat-i şahsiyesini düşünmekle, bin adam, bir adam hükmüne sukut eder.’³ derken hamiyetin anlamını derinleştiriyor.

Bu muhteşem tabloda hürmet ve merhametten doğan masumane tebensüm; fesahat, yani güzel, akıcı, açık konuşabilme ve melâhatten, güzellik ve şirinlikten oluşan ruhanî tat var.

Güzel bir iletişim, duygu ve düşünceleri açıkça, rahatlıkla, hakaretsiz ve şiddetsiz ifade etmekten doğan halâvet, tatlı bir ortam var. Gençlik coşkusu ve bahar neşesinden doğan, kâinatın her an yeniden yarattığı inancından yansıyan bilinç, semavî neşe, her yanımızı kaplamış. Hüzn-ü gurubiden (fanilerin gitmesinden kaynaklanan mahubane/güleç hüzünden) ve seherin (yeninin, nimetin vb.) getirdiği ferahlıktan oluşan melekûtî lezzet (bütün

“İttihad, cehl ile olmaz. İttihad, imtizac-ı efkârdır. İmtizac-ı efkâr, mârifetin şua-ı elektriğiyle olur.”

Gerçek özgürlük
ve mutluluk,
kâinatın imanla
aydınlanması
sayesinde
mümkündür.
"Gözün nuru,
nur-u imanla
ışıklanırsa ve
kavileşirse,
bütün kâinat gül
ve reyhanlarla
müzeyyen bir
cennet şeklinde
görünür.

doğuşların ve batışların, gelenlerin ve gidenlerin, bize verilenlerin ve alınanların gayb âlemiyle ilgili olduğu, tesadüfi olmadığı hususunda hissedilen lezzet), dem ve damarlara işlemiş.

Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın "Mevlâ görelim neyler/Neylerse güzel eyler" ve Yunus'un "Her dem yeni doğarız/Bizden kim usanası" dizeleri, terennüm edilir ruhlarda. Saf güzellik ve varlıklarda parlayarak tecelli eden mukaddes süs birleşerek, uyum hâlinde bir gökkuşağının deruni ahengini oluşturmuş.

Bütün bu özelliklerin bir araya gelmesiyle ortaya muhteşem bir nuranî renk çıkar; bunun temeli de fikirlerin bağdaşmasıyla/kafa kafaya vermekle, o da marifetin, bilginin elektrik ışınlarıyla olur. Bu muhteşem nuranî renk, içinde gökkuşağı gibi her rengi barındırmasına rağmen, tek bir renk gibi görünür. Doğudan batıya tüm İslâm âlemini kuşatan mutluluk kâbesinin yüksek kubbesi altındaki marifet/maarif ortamı ne kadar da hoştur! Yüksek tâk (kemer/ kubbe) ; özel günlerdeki, festival ve bayramlardaki coşku ve mutluluğu simgeler; tâklar yazı ve çiçeklerle süslenir. Gökkuşağı ise, yaya benzer; rengârenktir; yağmurdan/rahmetten sonra, yağmur ve güneş ortasında, ümmetin (müspet) ihtilâfındaki rahmeti çağrıştıracak tarzda göz kamaştırıcıdır.

Böyle bir eğitim modelinin uygulanması, elbette medeni ve olgun bir toplum ortamını, öğrencisi, öğretmeni, yöneticisi ile nezaketli bir bütünlüğü gerektirir. İdeal anlamda Medresetüzzehra'nın inşa edildiği bir toplumda ırka dayalı çatışma olmayacak, 'cehalet, zaruret, ihtilaf' düşmanları bertaraf edilecek, 'doğru İslâmiyet ve İslâmiyete lâyık doğruluk' yaşantımızla örtülecek, ayrıca Hristiyanlar ve başka dinlere mensup kimseler de kendilerini özgür hissedecektir. Bediüzzaman'ın ortaya koyduğu altı madde, bir medeniyet çığırındır ve sosyolojik huzurun anahtarını işaret etmektedir.

Gerçek özgürlük ve mutluluk, kâinatın imanla aydınlanması sayesinde mümkündür. "Gözün nuru, nur-u imanla ışıklanırsa ve kavileşirse, bütün kâinat gül ve reyhanlarla müzeyyen bir cennet şeklinde görünür. Gözün gözbebeği de, balarısı gibi, bütün kâinat safhalarında menkuş gül ve çiçek gibi delillerinden, bürhanlarından alacağı ibret, fikret, ünsiyet gibi usare ve şıralarından vicdanda o tatlı imanlı balları yapar."⁴

Fikret (güzel düşünmek, akıl, mektep, marifetullah); ibret (güzel görmek, kalp, medrese, muhabbetullah); ünsiyet (hayatından lezzet almak, vicdan, tekke, lezzet-i ruhaniye) birleştiğinde ortaya bir Medresetüzzehra çıkmaktadır. Medresetüzzehra bütün cemal ve celallerden mürekkep bir kemal hâlidir. Burada cennet içinde cennetler, cehennemler içinde cehennemler vardır.

Cemalin gözünde celal ne kadar cemildir; celalin gözünde dahi cemal o kadar celildir. Bu bütünlük, insanı yalancı kemale değil, hakiki kemale götürür. O kemal noktasında ve o yolda insan eşyayı olduğu gibi görür. Felsefe, her şeyi çirkin, korkunç gösteren siyah bir gözlüktür. İman ise, her şeyi güzel, ünsiyetli gösteren şeffaf, berrak, nuranî bir gözlüktür.

Ünsiyetin zıddı tevahhuştur. Tevahhuş yabancılaştırma demektir. Yaban-

çalışma; vahyin ve hadisin nurunda değil Allah'la ilişkisini kesmiş, sadece bilim ve aklın aydınlığında bir zihin ve yaşam alanı kurmak ister. Oysa insanın dayanak, sığınak ve tutamak noktası, ancak ve ancak Allah'a ve ahirete olan imandır. Bunlardan haberi olmayan bir insanın kalbi, ruhu tevahhuş eder, vicdanı daima azap içinde kalır. Bu azaptan kurtulmak için maddi / manevi sarhoşluğa yönelir. "Bugün Allah için ne yaptın?" yerine "Bugün kendin için ne yaptın?" ilkesini dayatır.

Akıl- kalp-vicdan külliyesi, bir denge uzmanlığını da gerektirmektedir. İnsan, mantık ve belagatı rehber ederek, ihtilalci mübalağadan kaçınarak, şehvet, gadab ve akıl noktasında vasatı benimseyerek dengeyi bulabilir ve özgürleşebilir. İffet, şecaat ve hikmetin birey ve toplum bazında kökleşmesi, ancak böyle bir huzurla mümkündür.

Her bir insanın yeteneğine göre esmaülhüsna farklı şekillerde tecelli ettiğine göre bireylerin ittihadıyla o toplulukta bütün isimler tecelli edecek, insan-ı kâmil adına layık bir sosyal bütünleşme ortaya çıkacaktır. Güzeli ve doğruyu kendi tekelimizde görmeden omuz omuza vererek; kuvvete bedel hakkı, safsataya bedel burhanı, mizaca bedel aklı, hevaya bedel hüdayı, ta-assuba bedel metaneti, garaza (art niyete) bedel hamiyeti, nefsanî eğilime bedel aklı eğilimi, duyguya bedel fikri tercih ederek bir arada yaşamının estetiğini yakalayabilmeliyiz.

Abstract

One of the greatest problems of the people of our time is fragmentation in living and looking at life. This situation has caused almost a chaos; the inner peace of individuals has been damaged, a social disharmony has dominated the areas of education, art, economy, and sociology. Madrasat al-Zahra, which orchestrates the harmonization of heart, mind and conscience, still waits to be understood as a proposal of resolution to the problems of modern times. This article expresses this endeavor.

Key Words

Madrasat al-Zahra, education, togetherness of mind-heart-conscience, peace, Islamic Unity

Her bir insanın yeteneğine göre esmaülhüsna farklı şekillerde tecelli ettiğine göre bireylerin ittihadıyla o toplulukta bütün isimler tecelli edecek, insan-ı kâmil adına layık bir sosyal bütünleşme ortaya çıkacaktır.